

de hervormde

80^e jaargang · nr 7 · september 2020

Vaan

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

● Voor wie leven we?	blz. 3
● De christelijke hoop	blz. 7
● Gezag in de Bijbel (2)	blz. 10
● Toerustingsdag	blz. 15

Ds. J.H. Lammers

• Van de voorzitter

Einde vakantie

Als u dit nummer ontvangt van de Hervormde Vaan, is de vakantieperiode voorbij. De vakantie verliep vanwege de coronacrisis anders dan andere jaren. Sommigen gingen naar het buitenland, anderen bleven in Nederland, weer anderen bleven thuis. Wat we al wisten, hebben we opnieuw ervaren: ons land is erg mooi. Mijn vrouw en ik gingen vanuit Nijkerk naar Elspeet en kwamen onder de indruk van de natuur op de Veluwe. Hoe de vakantie bij u ook verliep, hopelijk bent u tot rust gekomen.

Opening winterwerk

Hoe gaat het winterwerk verlopen? Het is van de vergaderruimte in uw gemeente afhankelijk hoe u vorm geeft aan de vergaderingen. Ruimten moeten vanwege de onderlinge afstand van anderhalf meter met meerdere verenigingen worden verdeeld. Treed u vooral in contact met uw kerkenraad. We hopen dat het werk van de verenigingen kan doorgaan, ook al is de frequentie van vergaderen misschien minder. Ons gebed is dat de Heere ons via de mannenvereniging door Zijn Woord en Geest onderwijst.

Toerustingsdag

We zien uit naar de gezamenlijke toerustingsdag op zaterdag 31 oktober. Vanwege de maatregelen i.v.m. het coronavirus zal de toerustingsdag niet plaatsvinden in de Oude Kerk van Putten, maar in de Ichthuskerk te Ridderkerk. Als hoofdbestuur zijn we 's morgens aanwezig met prof. J. Hoek en ds. M.K. de Wilde die spreken over het thema: De vrijheid van een christen. Er is alleen een ochtendprogramma. De toerustingsdag wordt via internet uitgezonden. We hopen dat u thuis meekijkt en meeleeft. U kunt uw vragen na de lezingen via de mail stellen. We vragen de beide predikanten om hierop in te gaan in De Hervormde Vaan.

• De kopij voor het oktober-nummer moet vóór 20 september bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

• in dit nummer

Van de voorzitter.....	2
Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.....	4
Bijbelstudie n.t.....	7
Ter zake	10
Toerustingsdag	15
Organisatienieuws	16
Overlijdensberichten.....	16
Boekbespreking.....	19

Adres administratie:

Hervormd Bonds bureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699

Email: bonds bureau@solconmail.nl

Bankrek.nr. NL08RABO0377871559

t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bonds bureau:

Maandag en dondag van 8.30-12.00 uur.

Dinsdag, woensdag en vrijdag gesloten.

Voor wie leven we?

‘en wierp zijn mantel naar hem toe’

1 Koningen 19 vers 19c

We lezen dat Elia de opdracht krijgt om Elisa te gaan zalven tot profeet als zijn opvolger. Dat is bemoedigend, want Elia dacht dat hij alléén overgebleven was. Dat blijkt niet zo te zijn. Er zijn nog zeven duizend andere mensen, die de Heere dienen. Eén ervan is Elisa. Die moet hij zalven, staat er in dit Bijbelgedeelte. Hoe gaat dat? Elia trekt de profetenmantel uit en werpt hem Elisa toe. Waar gebeurt dat? Op het land. Dat betekent: Elisa was bij zijn vader aan het werk. Wat deden ze? Er werd geploegd met twaalf span ossen (vergelijk het met twaalf trekkers met twaalf ploegen). Elisa loopt bij de twaalfde ploeg. En dáár, op het land, onder zijn werk, werpt Elia de profetenmantel toe: ‘Elisa, God roept je tot profeet’. En dan? Elisa gehoorzaamt onmiddellijk. Er is geen bedenktijd nodig. Hij aanvaardt deze roeping. Zo krachtig is ze als God roept. Waar blijkt dat uit? Hij loopt snel naar Elisa toe en vraagt of hij afscheid mag nemen van zijn ouders, familie en van zijn werk. Hoe neemt hij afscheid? Hij hakt de ploeg in stukken, maakt er een vuur van, slacht de ossen waarmee hij ploegde en kookt het vlees. Hij geeft dat vlees aan de knechten, die met hem samenwerkten. Elisa geeft zijn hart en leven aan God: als een offer!

Wat zegt dit roepen over Gód? Dat God doorgaat! Hoe? Ik schrijf deze meditatie voor de Vaan van september. In deze maand worden de mannenverenigingen weer opgestart.

Je denkt wel eens: hoe zal het dit winterseizoen gaan? Kunnen we samenkomen als we de maatregels in acht nemen die nodig zijn voor de bestrijding van het coronavirus? En als dat kan: doen we dan allemaal weer mee? Verlangen we om elkaar te ontmoeten rond het Woord van God? Ja toch zeker! En zullen er jonge en oudere broeders bij komen op de verenigingen? Doen we ons best er voor? Dat is heel belangrijk, want God gaat door. Hoe? Hij schakelt mensen in. Wonderlijk! Prijs en aanbidt God, dat Hij op deze wijze werkt en dat we er moed uitputten en met vreugde onze taak en roeping op de mannenvereniging vervullen. De reden? Hoe schakelt God mensen in? Deze roeping van Elisa geeft aan dat God ongevraagd bij iemand binnen komt. Kijk maar: Elisa was aan het werk. Dat is herkenbaar: God komt met Zijn roep midden in ons leven, ons gezin, ons werk, onze studie. God vraagt niet: komt het dit winterseizoen uit of moet Ik volgend jaar of over drie jaar terug komen? Zou het dan wel uitkomen? God keert het om: Hij roept ons opdat we leren om er tijd voor vrij te maken. Waar God binnen komt met Zijn roeping, vraagt Hij ook niet: bent u en jij er al klaar voor? Wat dan? Gods roepstem hóren, door het geloof, wat de Heilige Geest werkt in het hart, dan gaat het spannen. Hoezo? God roept u: daar kunt u niet onder uit. Maar dan kijken we naar onszelf en denk je ‘wie ben ik en daar ben ik niet voor geschikt.....’

Ja, maar God doet nog meer. Wat dan? Hij wint mensen er voor in. Kijk naar Elisa: hij nam afscheid van zijn ouders en van zijn werk. Zo radicaal is dat.

Wat betekent dit roepen van God voor ons? Dit: wat mag ons dat kosten? Dat gaat niet zonder strijd en overgave. Waarom niet? In ons geval mogen werk en gezin en studie er niet onder lijden, want die roeping hebben we ook. Anderzijds dat we daarnaast óók tijd voor de roepstem van God vrij maken en van onze tijd en onze gaven inzetten in de dienst van Zijn Koninkrijk en gemeente. Wat mag het ons kosten? Het is alles of niets! Alles? Eerst de Heere, dan onszelf? Ja, maar hoe breng ik dat op? Dat kan op één manier: zie in geloof en vertrouwen op de Heere Jezus Christus, Die meer is dan Elisa. Het koste Hem alles. Zijn roeping en opdracht

om zondaren, u, jou en mij, zalig te maken, kostte Hem Zijn leven. Hij gaf Zichzelf, uit liefde voor de eer van Zijn Vader. Kijk, die liefde van Christus ontvangen in onze harten, door de Heilige Geest: zó leer ik dat het mij alles mag kosten om de Heere Jezus na te volgen en dienstbaar te zijn in Zijn koninkrijk, ook op de mannenvereniging. Zo wint God mensen in: om voor Hem te leven. Daar hebben we Gods genade voor nodig. En die genade is ons beloofd. Hoe wordt die genade ons eigen? Door gebed en geloof in Gods belofte, door de kracht en werking van de Heilige Geest, Die er ruimte voor maakt in onze harten en levens. Altijd weer. Is die ruimte er in ons hart voor de Heere Jezus en Zijn genade? Waar leven wij voor? Voor onszelf? Of... voor Christus?

Ds. J.P. Nap

• *Bijbelstudie o.t.*

Vreemd vuur

Leviticus 10 : 1-7

In Leviticus lezen we veel hoofdstukken met voorschriften voor de priesters. In feite staan er maar twee verhalende gedeelten in dit boek, namelijk hier in hoofdstuk 10 en ook nog in hoofdstuk 24. Opmerkelijk dat in beide geschiedenissen bepaalde zonden ernstig gestraft worden; ja met de dood. Dit heeft te maken met de kerngedachte van dit boek, dat de HEERE de heilige God is. Wat heeft ons dit te zeggen?

Vers 1 - De zonde van Nadab en Abihu

In 9:23-24 was er het hoogtepunt dat de

heerlijkheid des Heeren aan het volk verscheen, toen er een vuur uit ging van Zijn aangezicht. Op dezelfde dag volgt evenwel een dieptepunt. Opnieuw gaat een vuur uit van Gods aangezicht, maar nu om twee mensen te verteren.

De straf treft Nadab en Abihu. Wie zijn zij? Zij zijn de twee oudste zonen van Aäron en zijn vrouw Eliseba, Ex. 6:22. Hun andere twee zonen zijn Eleazar en Ithamar.

Nadab en Abihu brengen elk een reukoffer in het heiligdom. Als priesters mogen zij dit doen. Het offer lijkt correct: een wie-

rookschaal, vuur erin, reukwerk erop en dan naar het reukofferaltaar voor het aangezicht van de Heere. Toch worden zij met de dood gestraft. Daarom dringt de indringende vraag zich op: Wat is nu precies hun zonde met vreemd vuur?

Het Hebreeuwse woord voor 'vreemd' is hier 'zar'. Dit betekent zoveel als 'profaan'; vuur dat niet van het brandofferaltaar afkomstig is. Het vuur (de kolen) van het brandofferaltaar moest altijd brandende gehouden worden, 6:8-13, en daar moest het vuur voor de offers vandaan gehaald worden. Dit hebben Nadab en Abihu niet gedaan. Vgl. ook kanttek. SV. Daarom: vreemd vuur. Het slot van vs 1 zegt dan ook: wat Hij hun niet geboden had. Dit in tegenstelling tot het vaak herhaalde 'dat de HEERE geboden heeft' in 9:6,7,10 en 16.

Er kan eerezucht meegespeeld hebben. Sommige verklaarders denken ook aan bedwelming door sterke drank, met verwijzing naar vs 8vv. Samenvattend komt het neer op eigenwillige godsdienst. Dr. B. Maarsingh: "Dit is het begin van een godsdienst naar eigen believen. Waar men hiermee uitkomt, is niet meer te overzien. Straks kan en mag alles. Ieder bouwt zich een religie op naar eigen smaak. (...) Vandaar het vernietigend oordeel over de twee." Calvijn verwijst naar "de Papisten", maar we kunnen ook wel dichter bij huis blijven.

Vraag 1

1. Bespreek de uitdrukking 'eigenwillige godsdienst'. Dr. W.H. Gispen noemt deze uitdrukking in zijn commentaar en verwijst ook naar Kolossenzen 2:23. Wat wordt daar onder eigenwillige godsdienst verstaan? Staat daar ook een straf op?

Vers 2 - De dood van deze zondaren

Nadab en Abihu worden door het vuur van de Heere getroffen, het verteert hen en zij sterven. Komt het vuur uit de tabernakel? Komt het uit de hemel? In elk geval zijn zij op slag dood, zonder dat hun kleren of lichamen worden verbrand, vs 5. Zie ook kanttekeningen Staten Vertaling. Zij kunnen nog normaal begraven worden.

In 9:23-24 was het vuur van de Heere het teken van Zijn heerlijkheid en genade, nu echter is het het teken van Zijn ontzagwekkende toorn. Dit heeft te maken met Gods heiligheid, zoals uit vs 3 blijkt. Die heiligheid kent de twee kanten van Gods liefde als heilige liefde (Hos. 11:9) en van Zijn toorn. Prof. dr. Th. C. Vriezen spreekt hier van "de verterende zijde van Gods heiligheid". De Heere is de Heilige Israëls.

Zijn Nadab en Abihu nu voor eeuwig verloren? Dat oordeel moeten we laten rusten en aan de Heere over laten. De Schrift zwijgt erover.

Vraag 2 en 3

2. Had de ketter Marcion in de 2e eeuw toch niet een beetje gelijk, toen hij een tegenstelling poneerde tussen het OT met zijn toornende God en het NT met zijn God van liefde? Betrek hier ook bij Matth. 3:12, Hebr. 12:29 en Openb. 1:17.

3. Tijdens een rouwbezoek vraagt de familie aan uw dominee: Wilt u het er vooral over hebben dat God liefde is? Welke raad zou u uw dominee geven? Over welke tekst zou hij kunnen preken?

In onze tijd zullen mensen het moeilijk hebben met wat in dit vers gebeurt. U zelf misschien ook wel. Het is ook huiveringwekkend. We leren hier over de heiligheid van de

Heere. En als dat niet direct past in ons beeld van God, moeten we dat beeld bijstellen, ons op dat punt bekeren, en niet van de Heere een andere God maken naar ons beeld en naar onze gelijkenis.

Vraag 4

4. Hoe ziet u in Christus zowel de heilige liefde van de Heere als Zijn heilige toorn?

Vers 3 - De reactie van Mozes en Aäron

Na dit zeer indrukwekkende gebeuren geeft Mozes aan Aäron een woord van de Heere door. Hij zegt ten eerste dat de Heere geheiligd zal worden in hen die tot Hem naderen. Dit zijn de priesters, die namens het volk tot de Heere naderen in gebeden en offers. Dit zal op heilige wijze gebeuren. Ten tweede zal de Heere voor Zijn eer zorgen voor de ogen van heel het volk. Hier hebben dan de priesters een taak in. Zo zorgt de Heere via de priesters voor Zijn heiligheid en Zijn eer. Dit gaat desnoods dwars door de priesterlijke ongehoorzaamheid heen, zoals hier.

Vraag 5

5. Hoe zullen wij Gods heiligheid respecteren? Betrek hierbij de tweede bede van het Onze Vader, alsmede de uitleg van de Heidelberger in Zondag 47. Op welke wijze heeft de heiligheid van de Heere een plaats in uw leven?

Aäron zwijgt. Het staat er kort en krachtig. Er zit iets in van verstommen. Tegen de woorden die Mozes namens de Heere gesproken heeft, kan hij niets inbrengen. Verbijsterd zwijgt hij voor Gods oordeel. Hij buigt onder Gods recht.

Vers 4-5 - De doden uitgedragen

Hoewel het woord 'begraven' niet genoemd

wordt, mogen we wel aannemen dat de lijken van Nadab en Abihu begraven worden. De opdracht hiertoe wordt gegeven aan Misaël en Elzafan. Zij zijn zonen van Uzziël, een oom van Aäron. Uzziël is namelijk een broer van vader Amram, die met Jochebed trouwde, Ex. 6:17-21. Misaël en Elzafan zijn dus neefs van Aäron en Mozes. Zij zijn wel levieten, maar geen priesters, want alleen de nakomelingen van Aäron zijn priester. De priesterwetten van Lev. 21 over het zich verontreinigen met een dode zijn dan ook niet op hen van toepassing. (Lev. 21 komt in bijbelstudie 8 aan de orde.) Op zichzelf hadden Eleazar en Ithamar de begrafenis wel mogen doen (zie Lev. 21:1-2), maar de situatie is hier zeer uitzonderlijk. Bovendien moeten zij nog een offermaaltijd houden, vs 12-14, en kunnen om die reden nu geen dode aanraken.

Nadab en Abihu worden 'broeders' van Misaël en Elzafan genoemd, vs 4. Niet in eigenlijke zin; ook niet in geestelijke zin, lijkt me, maar in de zin van (bloed)verwanten, zoals ook in Gen. 13:8. In vs 6 heeft het woord 'broeders' de bredere betekenis van volksge-noten, zoals ook in Ex. 2:11.

Zij dragen de twee in hun kleren, die blijkbaar niet verbrand zijn, tot buiten het kamp. Op bevel van Mozes. Zij moeten radicaal weggedaan worden. SV: rokken; HSV: onderkleden. Het zal geen onderkleding geweest zijn in onze zin van het woord, maar een op het blote lijf gedragen linnen lijfrok. Hetzelfde Hebr. woord wordt gebruikt in Gen. 37 voor de rok/het gewaad van Jozef. Aangrijpend: de dag van hun intrede wordt de dag van hun begrafenis.

Vraag 6

6. Vergelijk deze geschiedenis met die van

Ananias en Saffira in Hand. 5:1-11. Kunt u enkele overeenkomsten en verschillen noemen? Wat leren we hier over Wie God is?

Vers 6-7 - Rouwen en niet rouwen

Aäron houdt nog twee zoons over: Eleazar en Ithamar. Eleazar wordt later de opvolger van Aäron als hogepriester, Num. 20:22vv. Alle drie mogen zij niet rouwen over de twee zojuist gestorvenen. Zij mogen a. niet hun hoofdhaar los laten hangen (door hun hoofdtooi af te doen) en b. niet hun kleding scheuren. Deze twee rouwgebruiken worden in 21:10 bij wet aan de hogepriester verboden. Maar Eleazar en Ithamar zijn geen hogepriester maar priester. Aan priesters worden deze rouwgebruiken in hoofdstuk 21 niet verboden. Maar de zonde in de huidige situatie is zo ernstig dat dit verbod nu ook voor hen geldt. En wel op straffe des doods. En hoe ernstig de toorn van de Heere is, is zo-even wel gebleken.

Mag er dan helemaal geen rouw zijn?

Dat zeker wel. Het hele volk zal wenen.

Maar dan over de “brand, die de HEERE

aangestoken heeft”. De nadruk ligt dus op het wenen vanwege het oordeel dat van Godswege over de twee zondigende priesters is gekomen.

Ook mogen Aäron en zijn zonen de tabernakel niet verlaten, vs 7. Zij mogen niet mee naar de begrafenis. Ook dit op straffe des doods. Zij zijn als gezalfden geheel aan de Heere gewijd en moeten zich verre houden van oordeel en dood.

Wat belangrijk en veelzeggend dat na dit alles opgetekend wordt: “En zij deden overeenkomstig het woord van Mozes”. Wat een les voor ons om ons te houden aan het woord van de Heere.

Vraag 7

7. Steeds lezen we uitdrukkingen als: wat (niet) geboden is; zoals Mozes geboden had e.d. Zie de verzen 1,3,5 en 7. Wat betekent dit? Heeft dat ook ons iets te zeggen?

Zingen: Psalm 30:3

Ds. J. Belder

• *Bijbelstudie n.t.*

De christelijke hoop

1 Johannes 2: 28-3: 13

Vrijmoedigheid

In vers 28 boort Johannes een nieuw thema aan. Jezus komt terug. Volhard daarom in geloof, hoop en liefde. Daaraan hangt onze vrijmoedigheid (parresia). Letterlijk: ons recht van spreken, het voorrecht van gelovigen. Wij mogen vrijuit tot God spreken. Een (voor)recht dat we aan Christus danken.

Evenals in 4:17 staat ‘vrijmoedigheid’ ook hier in verband met de naderende gerichtsdag. Het doopformulier spreekt van ‘zonder verschrikken staan voor de rechterstoel van Christus’. Dat kan alleen als we in Hem zijn en blijven, schrijft Johannes.

Het vervolg van vers 28 is op twee manieren te vertalen. De Statenvertaling vat dit ge-

deelte passief op. De NBV heeft: 'en hoeven we ons niet te schamen bij Zijn komst'. De NBG-1951: 'opdat wij voor Hem niet beschaamd staan'. Formeel zijn beide vertaalprincipes mogelijk, met lichte voorkeur voor SV/HSV. Wie door het geloof in Christus blijft hoeft niet te vrezen door Hem te worden afgewezen bij Zijn komst. Het Griekse woord 'parrousia' was de gangbare uitdrukking voor de komst van koning of keizer. Daar liep de hele stad voor uit. Zullen de gelovigen hun Koning dan niet juichend tegemoet gaan bij Zijn komst?!

Aan de vruchten herkent men de boom, lijkt Johannes in vers 29 te willen zeggen. Ofwel: zo Vader, zo kind. Of: 'Je kunt wel zien van wie dat er een is'.

Liefde en haat

'Ziet hoe grote liefde ons de Vader heeft gegeven' (3:1) Johannes is er vol van. Achter het kind ziet hij de liefde van Vader. Zijn gelovigen heten 'kinderen'. Ze horen niet meer bij de wereld die vijandig tegenover God staat. Daarom delen ze nu ook in de smaad van de door de wereld afgewezen Christus. Zijn ze het geweten van deze wereld? Oprechte gelovigen roepen evenals schijn gelovigen weerstanden op (Matth. 5:11; 10:22; 24:9; Joh. 3:13; 15:18-21; Rom. 8:35). Kind-van-God-zijn brengt dus niet alleen in een andere verhouding tot de Heere, maar ook ten opzichte van de wereld. Maar wat die er ook van denkt en vindt, 'wij zijn het', staat in enkele oude handschriften. Maar er is nog meer, schrijft Johannes. Beter gezegd: er wacht nog meer, zie ook Kolossenzen 3:1. Dat is geen zoethoudertje waarmee kerk en kapitaal de paupers onder de knoet hielden, zoals Marx, communisten en socialisten be-

weerden en beweren. Het is niet minder dan een machtige belofte, maar wel bestreden (2 Petr. 3:4). Waar deze hoop functioneert zijn we rustig temidden van golven en baren. Het beste komt nog, omdat Christus komt. Dan zullen wij aan Hem gelijk zijn (vs. 2b). Eerst is Hij ons gelijk geworden. Hij kwam in ons vlees, deelde ons lot. Droeg onze smarten, onze schuld, onze vloek, onze verdoemenis. Maar straks zullen wij 'Hém gelijk zijn'. Precies omgekeerd dus. Dat is de hoogste genade.

Vaste hoop

'Wij weten', dat is de christelijke hoop. Geen misschientje, maar een vast vertrouwen en een stellig weten. Gefundeerd in Christus' Woord en daad. Die spannen samen de boog van de hoop. Alle hopen buiten Hem is ijdel. Hoe vaster in Hem geworteld door het geloof, te sterker onze hoop. Er is duidelijk een wisselwerking tussen het onafscheidelijke drietal geloof, hoop en liefde. Ze zijn elkaars thermometer en hebben Christus tot hun voorwerp. Hij voedt ze ook.

'Wij zullen Hem zien', zoals Johannes Hem heeft gezien op Pasen en daarna.

De hoop waarover Johannes in deze verzen schrijft, doet iets met ons. 'Ieder (!) die deze hoop op Hem heeft, reinigt zich zoals Hij rein is'. De allerheiligste heeft nog maar een beginsel van de nieuwe gehoorzaamheid (Zond. 44 HC). En mijn drie doodsvijanden zitten niet stil: duivel, wereld en eigen vlees. Ze kennen mijn zwakke plekken. Maar 'zoals Hij' is, wil ik ook zijn. Ik spiegel mij alleen aan Hem.

Hoop en heiligheid zijn nauw op elkaar betrokken. Hoe word ik dat onreine de baas? 'Strijd om in te gaan', zegt Jezus. En: Als je rechteroog je hindert, trek het uit. Als je

rechterhand je hindert, hak hem af. Beter met een oog of met een hand het Koninkrijk van God binnen gaan, dan met twee ogen of twee handen de verlorenheid als eindbestemming bereiken. In het nieuwe Jeruzalem komt niets binnen wat onrein is (Openb. 21). Jezus spreekt zalig de reinen van hart (Matth. 5:8), want zij zullen God zien'. Dat 'zien' begint hier al in dit leven (vs. 6b). Het gaat over zien met de ogen van het geloof. De Bijbel is daarbij van beslissende betekenis.

Verterend vuur

De gebruikte werkwoordsvorm in vers 3, maakt duidelijk dat we met dat reinigen van onszelf in dit leven nooit klaar komen. Maar je kunt en wilt niet anders. In vs. 6, 9, 5:18 schrijft Johannes dat wie uit God geboren is niet zondigt. 'Hij kan niet zondigen' (vs. 9). Hij bedoelt niet dat een kind van God geen zonde meer doet, zie 1:8, maar de zonde is ons leven niet meer. We voelen ons pas in ons element in heiligmaking en goede werken.

Wat bedoelt Johannes met: 'Zijn zaad blijft in Hem' (vs. 9)? Wellicht moeten we denken aan Christus, die door Zijn Woord en Geest het leven van Zijn kinderen beheerst.

Johannes bedoelt niet dat we een vorm van perfectionisme kunnen bereiken, wel dat het abnormaal is om te zondigen, om het liefdesgebod schaamteloos te overtreden.

De ene liefde drijft altijd de andere liefde uit. De liefde tot Christus laat geen plaats voor de zonde. Het Griekse woordje dat vertaald is met 'zoals' (kathos), kan ook worden weergegeven met een redengevend voegwoord: jezelf reinigen 'omdat' Hij rein is. Christus is voorbeeld en norm, grond en bron. Kan Hij een onrein leven leiden in

Zijn kinderen? Rechtvaardig zijn en rechtvaardig doen (vs. 7b), horen bij elkaar.

Liefdesvuur vernietigt wat onrein is. Christus heeft dat vuur ontstoken en Hij houdt het gaande vanuit de hemel, door Zijn Geest.

Die gebruikt daarvoor het Woord. 'In Hem blijven' (vs. 6) gaat niet buiten geloofsworsteling om.

Eindtijdsken

In de verzen 4 tot en met 10 benadrukt de apostel in sterke woorden de ernst van de zonde. Het veronderstelt een daad, een keuze of een toelaten. Mogelijk werd onder invloed van de dwaalgeesten het zondebesef in de gemeente uitgehold. Johannes zet zonde op een lijn met de 'a-nomia', de wetteloosheid. Wie zondigt negeert de wet van God. Het wordt zelfs een teken van de eindtijd. Paulus waarschuwt de gemeente van Thessaloniki (2, 2) de zonde niet gewoon te gaan vinden. Wie niet zwaar tilt aan de zonde, neemt God niet serieus. Hij laat zich op sleeptouw nemen door de duivel en zijn eigen boze hartstochten.

Niets dat de zonde zo hatelijk maakt als juist het opzien tot de lijdende en stervende Christus aan het kruis. Diens zondeloosheid is een telkens terugkerend motief bij Johannes, zowel in het evangelie (7:18; 8:46) als in zijn brieven (2:19; 3:3,7) om jezelf rein te bewaren.

De tegenstelling tot de 'tweeërlei kinderen', de kinderen van God en de kinderen van de duivel ('kinderen des toorns'), die heel dit gedeelte beheerst, komt vooral naar voren in de verzen 6 tot en met 9.

Kinderen van God reinigen zich, kinderen van de duivel verontreinigen zich. Ze hebben een aardje naar hun vaartje.

Voor Johannes weegt ook de broederband

zwaar (vs. 10b). Verbreken ervan is liefde-loos. De duivel heet 'diabolos', een begrip afgeleid van een werkwoord dat 'door elkaar heenwerpen' betekent, chaos veroorzaken. Hij is de grote ordeverstoorder. Altijd bezig om mensen en volken tegen elkaar op te hitsen. Ook in het kerkelijk leven. Hij is de 'mensenmoorder' (Joh. 8:44) en dat al vanaf het begin, maar op Golgotha is hem de genadeslag toegebracht. Christus onmaskert én 'verbreekt' de werken van de boze.

Zondigen is duivels. Het gaat – gelet de werkwoordsvorm – niet om een incidenteel zondigen, of 'door zwakheid in zonde vallen', of om 'zonde die nog tegen onze wil in ons is overgebleven', maar om zondigen, willens en wetens en onophoudelijk.

De zonde is keuze én macht. Wie zich aan de zonde verkoopt, wordt slaaf van de duivel. Kaïn is een aangrijpend baken in zee. Zijn haat explodeerde in een lafhartige slachtpartij. Johannes gebruikt een sterke uitdrukking (sfaksein) om maar duidelijk te maken waar haat al niet toe kan leiden. De duisternis haat het licht.

Wie verbreekt die duivelse macht? Dat kan alleen de Zoon van God. Dat deed Hij door het eenmalige offer op Golgotha en de kracht daarvan toe te passen in mensenlevens. Dan begint een nieuw hoofdstuk van onze biografie: we zijn overgegaan uit de dood in het leven.

Vragen en opdrachten

1. Hoe staat het met onze toekomstverwachting?
2. Wijlen ds. J. Overduin schrijft ergens: Christus niet met een brandend hart verwachten, is pas echt wereldgelijkvormigheid. Geef uw mening.
3. 'Wat zuurstof is voor de longen, is de christelijke hoop voor ons leven hier en nu'. Licht dat eens toe.
4. Ervaart u 'haat van de wereld'? Zo ja/zo nee, hoe komt dat?
5. Lopen wij gevaar vandaag de zonde te bagatelliseren en normaal te gaan vinden?
6. Nemen wij de duivel (on)voldoende serieus ...?

Drs. R. Toes

• *Ter Zake*

Gezag in de Bijbel (2)

Gezagsdragers nu

In het vorige artikel is vooral ingegaan op Bijbelse noties rondom gezag en was de focus gericht op Bijbelse gezagsdrager. In dit artikel wordt verkend hoe het staat met het gezag en gezagsdragers in onze tijd. Gezag is in onze tijd meer in discussie dan ooit. En

dat heeft te maken met de breed gevoelde crisis in het gezag. Natuurlijk, het betwisten van het gezag is zo oud als de wereld. "De jeugd van tegenwoordig houdt van luxe. Ze heeft slechte manieren, veracht alle gezag. Ze heeft geen respect en praat als ze moet

werken. Jongeren spreken hun ouders tegen, kletsen in gezelschap en tiranniseren hun ouders”. Dit is geen uiting van een bezorgde ouder in 2020, maar is afkomstig van Socrates, iemand die 2500 jaar geleden leefde.

Toch geloof ik wel dat we in onze tijd met een extra impact te maken hebben, die de gezagscrisis verder bevordert. Wij leven in een tijd van ongekende welvaart en opkomst van de informatietechnologie, die zijn gelijke niet kent. Bovendien hebben we ook nog eens veel meer vrije tijd. Al die factoren lijken ons meer onafhankelijkheid van gezag te geven. Dit gaat gepaard met de culturele revolutie van de jaren '60, die de maatschappelijke verhoudingen volledig op zijn kop heeft gezet. Dat heeft gevolgen voor opvoeding, voor catechese en onderwijs.

Voorbeelden van gezagscrisis

Breed in samenleving wordt de crisis van het gezag erkend en herkend. Er is de afgelopen decennia een hoos aan publicaties verschenen die dat onderbouwen, en zeker niet alleen uit christelijke kring. Een paar voorbeelden kan die gezagscrisis duidelijker maken.

Voorbeeld 1:

Een ervaring van mij als schoolleider. Een docente pakte een smartphone af van een leerling die daarmee in de les actief was. De juf stopte die telefoon in haar bureaula. In de pauze sloop de leerling het klaslokaal in en nam de telefoon terug. Tot zover misschien een kwajongensstreek. Het probleem werd echter de vader. De leerling, inmiddels thuis,

werd opgebeld door de adjunct-directeur. Hij kreeg vader aan de lijn en stelde de vraag of de vader ervoor zorg zou willen dragen die telefoon alsnog ingeleverd wordt door zijn zoon. Pa was dat echter niet van plan: het was immers eigendom van zoonlief?

De adjunct-directeur kwam bij mij langs hoe we hiermee moesten omgaan. Ik nodigde pa uit op mijn kamer. Daar liet de vader hetzelfde geluid horen: het was eigendom van zijn zoon en daar diende ik vanaf te blijven. Toen gaf ik vader de opdracht om zijn zoon, in het lokaal waar die op dat moment les had, op te halen en dat het daarmee voorbij was op onze school. Toen krabbelde vader terug en gaf een reactie die de gezagscrisis nog sterker onderstreepte: hij zou aan zijn zoon vragen of die zijn telefoon wilde inleveren. Mijn reactie was: Nee, u beslist hier en nu als gezagsdrager dat die telefoon ingeleverd wordt. De telefoon werd uiteindelijk inderdaad ingeleverd.

Voorbeeld 2:

Zomaar een scène in een supermarkt in Utrecht. Terwijl moeder staat de dubben voor het schap met de pasta's rennen haar twee jongere kinderen krijsend door de zaak. Ze botsen tegen winkelwagentjes en schieten langs de benen van de klanten, die dit duidelijk hinderlijk vinden maar er niets van zeggen. Tot een man het teveel wordt. Hij verheft zijn stem en roept boos en streng: “Kappen daarmee. Tikkertje doe je buiten!” Ineens let de moeder wel op. Maar in plaats van het gedrag van haar kinderen aan te pak-

ken, haalt ze uit naar de man. “Zo praat je toch niet tegen kinderen? Je kunt het ze toch ook vriendelijk vragen? Zo’n toon aanslaan is toch geen manier van opvoeden?”

In deze voorbeelden is helder waar het probleem ligt: bij gezagsdragers die geen gezag willen dragen. Onze generatie is meer en meer verweesd geraakt: ouderen nemen minder hun verantwoordelijkheid. De Russen zeggen dat heel beeldend: de vis rot vanaf de kop. Het probleem ligt dus bij degenen die leiding zouden moeten nemen. Gebeurt het daar niet, dan heeft dat grote consequenties.

Achtergronden van de gezagscrisis

Om een goed beeld te krijgen van de houding van gezagsdragers in onze tijd is het goed een aantal achtergronden en ontwikkelingen rond de crisis in het gezag te beschrijven. Hierover valt veel meer te zeggen dan in dit artikel mogelijk is.¹

Deconstructie van gezag door gezagsdragers

Op diverse terreinen zien we dat het gezag ondermijnd wordt door gezagsdragers zelf. De integriteit van gezagsdragers is te vaak in discussie. Denk aan de **kerk**: het misbruikschandaal in de rooms-katholieke kerk, waarmee de kerk als gezagsdrager aan de schandpaal wordt genageld. De kerken – ook de PKN – hebben weinig meer in te brengen en kruipen ook steeds meer in hun schulp. Denk aan de

politiek: aan de hoogste gezagsdrager - onze minister-president - durft een verslaggever als Rutger Castricum rustig te vragen of hij “het” nog gedaan heeft in het weekend. En dan zal ik hier niet letterlijk citeren welke taal hij uitslaat. De premier reageert daar vervolgens wat lacherig op. Denk aan de **economie: captains of industry**, de CEO's die ook een moreel voorbeeld van goed ondernemerschap zouden kunnen geven, maar zich kenmerken door ‘exorbitante zelfverrijking’. Nadat leraren en politici van hun gezag waren ontdaan, is het nu sinds enige tijd ook de beurt aan **rechters** (wraken, hoog D66-gehalte) en **wetenschappers** (fraude, Stapel).

Idealisering van het kind

Er is tegelijkertijd een vreemde tegenbeweging gaande. Gezagsdrager willen graag lijken op degene waarover gezag zou moeten worden uitgeoefend: de jeugd. In onze cultuur is niet langer de volwassenheid het ideaal, maar de jeugd. Vaders willen zonen zijn. Laat me de kleding als voorbeeld nemen: kinderen willen zich niet kleden als volwassenen, maar volwassenen willen zich vaak kleden als jeugdigen. De Bijbel noemt de grijsheid een kroon, maar jeugdig is de norm in de alomtegenwoordige reclame. Het wegvallen van hiërarchische verhoudingen maakt dat ouders zich niet zelden beschouwen als de maatjes van hun kinderen. Als het kind zijn natuurlijke aanleg maar kan ontplooiën, komt het helemaal goed.

Ook in reformatorische kringen heeft dit positieve kindbeeld steeds betere papieren. Natuurlijk stuit dit **pedagogisch pelagianisme** (Ar-

¹ Zie ook R. Toes, Verweesde generaties, Apeldoorn, 2012.

nold Huijgen) op de harde realiteit. Kinderen zijn van nature niet goed. Ze grijpen uit zichzelf niet naar boeken, maar liever naar games.

Individualisme

Nederland staat bol van het 'zelf'. De belangrijkste doelen raken vaak het 'zelf': *zelfexpressie*, *zelfrealisatie*, *zelfvervulling*. Men wil zichzelf niet meer verstaan als deel van een groter geheel, maar als individu. Ik geef mijn eigen leven vorm en moet mezelf kunnen ont-plooien. Dus als vader zet ik me vooral in voor mijn carrière, voor mijn baan, misschien zelfs wel voor de kerk. Niemand moet me daarbij in de weg zitten.

Verbanden als gezin, school, stad, samenleving worden dan problematisch. Ze laten zich enerzijds niet ontkennen, maar anderzijds worden ze vooral als beknellend ervaren. Het is onloochenbaar dat ieder mens ter wereld komt in een netwerk van relaties, in een familie en in een geschiedenis die gaande is. Die mens als louter individu benaderen is een geweldige abstractie van de concrete levensgeschiedenis. Wij leven in een tijd en op een plaats, binnen een netwerk van relaties. Waar dat wordt erkend, heeft gezag een natuurlijke, ordende plaats: vader in het gezin, leraar voor de klas, de burgemeester in stad of dorp. Maar waar louter individuen zijn, wordt de grote vraag waarom die ander eigenlijk iets te zeggen zou hebben over mijn leven. En dan word je die vader die de school aanklaagt omdat het leven van het kind wordt aangetast.

Hoe hiermee om te gaan? Ik kan hieronder slechts enkele zaken aanstippen

Verantwoordelijkheid

Het moet in onze tijd misschien niet gaan om de terugkeer van de verloren zoon, maar om die van de verloren vader. Het besef onder vaders en moeders dat zij de volwassenen zijn en dus verantwoordelijk zijn voor hun kroost moet weer in het centrum van de opvoeding terugkeren. Ouders moeten iets te delen hebben en verantwoordelijkheid nemen.

We hebben behoefte aan een grenzen-stellende generatie in plaats van een grenzeloze generatie. Kinderen zijn echt niet van die kwetsbare en fragiele individuen, zoals vaak wordt voorgesteld. Kinderen moeten echter iets van druk voelen. Als die druk niet gevoeld wordt, ontwikkelen ze geen doorzettingsvermogen en geen veerkracht. Druk wordt in onze tijd teveel als een symptoom van een ziekte ervaren en dient daarom gemedicaliseerd te worden. Medicijnen zullen minder nodig zijn als ouders hun verantwoordelijkheid nemen, tijd nemen voor hun kinderen en voorbeelden zijn in hun eigen gedrag.

Gemeenschap

Tegenover het individualisme mag de gemeenschap meer aandacht krijgen, in de hele maatschappij, in kerk en school. Zo moet bijvoorbeeld de school een (h)echte gemeenschap zijn. Ouders moeten schouder aan schouder staan met de school. Samenwerken in plaats van tegenwerken. Geen verhaal halen als hun kind straf krijgt. Als er duidelijk fouten gemaakt zijn door de school, los dat dan gezamenlijk op, en niet waar het kind bij is. Niets is zo fnuikend voor het gezag als dat publiekelijk verhaal ge-

haald wordt. Ieder kind is deel van een klas – heeft daar ook verantwoordelijkheid voor.

(Zelf)Discipline

Het beeld is tamelijk dominant dat als een kind in zijn natuurlijke aanleg maar niet dwarsgezet wordt, het vanzelf goed gaat. We moeten echter af van deze onverschilligheid, want dat is het. We moeten de moeite van een conflict aandurven. We moeten disciplineren tot lezen bijvoorbeeld. Het zou helpen als zowel op school als in gezin en kerk het besef doorbreekt dat niet alles leuk moet zijn. Dat de jeugd moet leren reiken, in plaats geconfronteerd te worden met de diepe buigingen van opgeleukte school- en catechisatiemethoden en flitsende didactische trucs. Als we blijven buigen, zal een verveelde jeugd ons deel blijven.

Juist in het belang van het nieuwe, het revolutionaire dat misschien in elk kind zit, moeten gezagsdragers in zekere zin conservatief zijn. Conservatief in de zin van behouden en koesteren van eigen (christelijke) tradities, die juist tot het ontstaan van nieuwe gedachten kunnen leiden.

Het verhaal

De kracht van het verbindende verhaal kan niet voldoende worden benadrukt. De make van onze moderne tijd is dat er geen ver-

halen meer worden verteld. Het enige verhaal dat jongeren vaak meekrijgen en ouderen uitdragen is het verhaal van de popster, van de voetballer, van de euro, en het verhaal van de moderne dikke ik. En dat zijn verhalen die slechts voor even kunnen verzadigen. Bij het verhaal denk ik uiteraard aan het verbindende verhaal van Gods Woord. Dat is zegenrijk voor ons land, voor onze jeugd. Maar ik denk zeker ook aan het kleine verhaal, verhalen als die van Lewis, van de literatuur, van de klassieken. Gezag ontstaat vooral daar, waar de oudere (en je mag veronderstellen ook wijzere) zich verantwoordelijk weet om de jongere, als onervaren en geneigd tot het kwade, wegwijst maakt in deze zeer complexe wereld.

Identificatiefiguren zijn nodig

Jongeren hebben gezagsdragers nodig die ook iets uitdragen van hun volgen van Christus. In woord en daad. Merken jongeren aan u en mij dat wij ons niet laten verblinden door geld en goed? Als de gezagsdragers van nu daarin niet duidelijk zijn en zelf het slechte voorbeeld geven, dan is onmiskenbaar het gevolg dat het gezag vervalst. De gezagsvolle onderwijzer of vader of moeder is identificatiefiguur. Hopelijk als volwassene. Vrienden hebben ze al wel, ze zoeken volwassenen waar ze tegen op kunnen kijken en van kunnen zeggen: zó wil ik ook zijn.

Zaterdag 31 oktober 2020

Iedereen is hartelijk welkom op de Toerustingsdag 2020. Dit jaar een digitale ontmoeting vanuit de Ichthuskerk in Ridderkerk. Jaarlijks komen we samen in de Oude Kerk van Putten maar vanwege de coronamaatregelen is het nu niet mogelijk om een fysieke bijeenkomst te houden.

De digitale ontmoeting zal gehouden worden van 10.00 uur tot ca. 12.00 uur. Het thema voor deze morgen is: De vrijheid van een christen.

Aanleiding van dit thema is dat het dit jaar 75 jaar geleden is dat Nederland bevrijd werd en de tweede Wereld Oorlog ten einde kwam. Tevens is het 500 jaar geleden dat Luther zijn boekje schreef "De vrijheid van een christen". Dit geeft aanleiding om bij de 1^e lezing stil te staan bij de Bijbelse betekenis van vrijheid voor ons met als thema: "De Bijbel over vrijheid" door ds. M.K. de Wilde uit Sommelsdijk.

De 2^e lezing staan we stil bij het boekje van Luther met een toepassing naar onze tijd/ons leven en het thema is: "Luther over vrijheid" door Prof. dr. J. Hoek uit Veenendaal.

De lezingen worden afgewisseld met samenzang van een Psalm.

Aan het einde van het programma is de samenzang het Lutherlied "Een vaste burcht", de verzen 1 en 2.

Een vraag stellen n.a.v. de lezingen is nu anders.

De vragen kunnen schriftelijk worden aangeleverd via mailadres:

c.d.groenendijk@hotmail.com

en moeten na afloop op de dag van de digitale bijeenkomst direct verzonden worden naar dit mailadres. De vragen worden beantwoord door de sprekers en deze vragen en antwoorden worden opgenomen in De Hervormde Vaan van november.

In De Hervormde Vaan van oktober wordt het uitgebreide programma opgenomen van onze Toerustingsdag. Op onze website van de Mannenbond staan dan ook de linkjes om de livestream te vinden.

Ook voor deze digitale Toerustingsdag zijn er kosten die betaald moeten worden. Giften kunt u overmaken naar bankrekening: NL08 RABO 0377871559 t.n.v. Herv.

Mannenbond op G.G. te Nijkerk. Ook zijn we nog aan het onderzoeken of er een QR-code aangemaakt kan worden.

Van de lezingen zal een boekje gemaakt worden en deze is achteraf te bestellen bij de 2^e secr. C.D. Groenendijk, Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk of mailadres c.d.groenendijk@hotmail.com en de prijs per boekje is € 5,- incl. € 2,73 portokosten. Bij bestelling van meerdere boekjes zullen de portokosten lager zijn en zal aangegeven worden wat de totale prijs dan zal zijn. Op de achterkant van deze Hervormde Vaan is het programma in het kort weergegeven.

C.D. Groenendijk, 2^e secretaris

Jeruzalem rond 1865

• Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2015

De volgende wijziging in 'het Adresboekje' doorvoeren:

- 1) de MV 'Sola Fide' te Bleskensgraaf (blz. 4) heeft een nieuwe secretaris: dhr. J.C. Schep, Geerweg 6, 2971 VS Bleskensgraaf;
- 2) de MV 'NH Mannenvereniging op G.G.' te Lunteren (blz. 39) heeft een nieuwe voorzitter: dr. M. van Campen, Alexander Verhuelstraat 2B, 6717 JB Ede.
- 3) de MV 'Calvijn' te Lexmond (blz. 35) heeft een nieuwe secretaris: dhr. J. Stravers, De Laak 20, 4128 CB Lexmond.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J van Dijk, secr
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

• Overlijdensbericht

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van ons oudste lid

JAN VAN DIJK

in de leeftijd van 88 jaar.

De heer Van Dijk was ruim 55 jaar lid van mannenvereniging Filémon.

Wij wensen zijn vrouw, dochter en schoonzoon met de kleinkinderen veel sterkte en kracht toe en Gods nabijheid in deze moeilijke tijd.

Bestuur en leden van
mannenvereniging
'Filémon' uit Grafhorst

Grafhorst, juli 2020

• Overlijdensberichten

*Hoop op God, sla het oog naar boven,
want ik zal Zijn Naam nog loven.*

Psalm 42 : 3

Op dinsdag 16 juni 2020 heeft de
HEERE tot Zich genomen ons lid

NICOLAAS BENSCHOP

in de leeftijd van 73 jaar.

Ruim 20 jaar was hij lid van onze
vereniging.

Wij bidden om troost en kracht voor
zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Bestuur en leden
Mannenvereniging
'Onderzoekt de Schriften'
Hoevelaken

Met droefheid delen wij u mede, dat
onverwachts, de Heere uit ons mid-
den heeft weggenomen ons trouw en
meelevend lid

HENDRIK VAN ESSEN

Henk

Henk bereikte de leeftijd van 75 jaar.

Hij was jaren trouw lid en bezocht
graag de vergaderingen van onze
vereniging, ook als het soms zwaar
was voor hem om alles te volgen.
Wij wensen zijn vrouw Gerrie, de
kinderen en kleinkinderen en allen
die om hen heen staan Gods kracht
en nabijheid toe om dit verlies te
dragen.

Bestuur en leden van
mannenvereniging
'Onderzoekt de Schriften'
in Ederveen

Ederveen, 29 juni 2020

*Kom naar Mij toe, allen die vermoeid
en belast bent, en Ik zal u rust geven.*

Mattheüs 11:28

Tot onze droefheid nam de Heere uit
ons midden weg ons trouw lid

KOOS PLOOIJ

op de leeftijd van 66 jaar.

Jarenlang was hij lid van onze vereni-
ging. Wij verliezen in hem een zeer
betrokken lid.

De Heere trooste zijn vrouw, kinderen
en kleinkinderen.

Bestuur en leden van de
mannenvereniging 'Sola Fide'

Bleskensgraaf, 16 augustus 2020

• Overlijdensberichten

'En ik hoorde een stem uit de hemel tegen mij zeggen: Schrijf: Zalig zijn de doden die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten van hun inspanningen, en hun werken volgen met hen'.

Openbaring 14:13

Op 9 juli 2020 overleed, in de leeftijd van 73 jaar, onze broeder

TEUS DE BRUIJN

Vele jaren was hij lid van onze vereniging, ook als voorzitter.

Zijn warme woorden en de schittering in zijn ogen getuigden ons dikwijls van de vreugde die hem bij het lezen en herlezen van de Bijbel ten deel waren gevallen.

Ons meeleven gaat uit naar zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Mannenvereniging
'Onderzoek de Schriften'
Zegveld

1e voorzitter: Ds. J.H. Lammers
Vlinderlaan 116, 3863 GK Nijkerk
T 033 2000592 • j.h.lammers1@gmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Havikshorst 11, 3871 JK Hoevelaken
T 033 2584004 • dsjpn@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Dondersstraat 6, 2984 GR Ridderkerk
T 0180 398670 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hotmail.com

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 746906 •
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (Redactie-adres)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • predikant@rondzes.nl

Lid: Ds. J.M. Molenaar (Themadagen)
Vossenakker 2, 6711 CZ Ede
T 0318 307748 •
ds.jmmolenaar@hervormdede.nl

Lid: Ds. A. Snoek (Verdiepingsconferentie 23+)
Kerkstraat 8, 4041 XB Kesteren
T 0488 723120 • asnoekvdm@solcon.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Ceintuurbaan 32-34, 1271 BJ Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)
Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

• Overlijdensberichten

Met droefheid geven wij u kennis van het overlijden van ons rustend oud-penningmeester

CORNELIS PIETER BAKKER

in de leeftijd van 89 jaar.

Wij wensen zijn echtgenote en verdere familie Gods vertroosting en ondersteuning toe in dit verlies.

Bestuur en leden van de
M.V. 'Bewaar het Pand'
te Goes

Goes, augustus 2020

*Geloofd zij de Heere;
dag bij dag overlaadt Hij ons;
Die God is onze Zaligheid.*

Psalm 68 : 20

Met droefheid geven wij u kennis van het overlijden van onze broeder

PIETER DE JONG

in de leeftijd van 89 jaar.

De Heere trooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen en verdere familie.

Bestuur en leden van de
mannenvereniging 'Sola Fide'

Bleskensgraaf, 2 augustus 2020

• Boekbespreking

In Christus geborgen ondanks jouw ontrouw, Steven van Middelkoop, De Banier Apeldoorn 2020, 128 blz., prijs € 10,95.

Zijn het preken? Zijn het meditaties? In elk geval zijn het verhandelingen n.a.v. een bijbelgedeelte. In

het voorwoord zegt de auteur: "In dit boekje neem ik je mee langs een aantal Bijbelgedeelten die de functie hebben van een spiegel". Van de 8 verhandelingen zijn er 2 (een Psalm) over een gedeelte uit het Oude en 6 over een

gedeelte uit het Nieuwe Testament (alle uit de Evangelien). De toon is ernstig, nodigend en lokkend tot de Heere Jezus. Het doel is dan ook dat de lezer met de Heere zal leven.

In dit boekje wordt veel ter overdenking aangereikt. Om te 'herkauwen', zoals de schrijver op blz. 36 zegt.

Veel namen van mensen uit de kerk der eeuwen worden genoemd, van Elizabeth Prentiss, blz. 13, tot ds. L.G.C. Ledeboer, blz. 128. Het is mij dan ook een raadsel waarom ook de namen van de professor en de dominee op blz. 37-38 niet vermeld worden.

De auteur was jeugdleider in de HHJO en thans kandidaat in de HHK.

JPN

Bond van Hervormde Mannenverenigingen op G.G.

UITNODIGING

voor de

TOERUSTINGSDAG 2020

D.V. ZATERDAG 31 OKTOBER

Dit jaar geen ontmoeting in Putten maar een digitale ontmoeting vanuit Ridderkerk - Ichthuskerk

Aanvang: 10.00 uur – Einde: ca.12.00 uur

● Thema: “De vrijheid van een christen”

AGENDA:

1. Opening met gebed en schriftlezing
door de 1^e voorzitter, ds. J.H. Lammers
2. Samenzang
3. Referaat door ds. M.K. de Wilde uit Sommelsdijk

● “De Bijbel over vrijheid”

4. Samenzang
5. Referaat door Prof. dr. J. Hoek uit Veenendaal

● “Luther over vrijheid”

6. Samenzang
7. Sluiting door de 2^e voorzitter ds. J.P. Nap met dankgebed en het zingen van “Een vaste burcht” vers 1 en 2.

N.B. De vragen kunnen schriftelijk worden aangeleverd via mailadres: c.d.groenendijk@hotmail.com en moeten na afloop op de dag van de digitale bijeenkomst direct verzonden worden naar dit mailadres. Deze vragen en antwoorden worden opgenomen in De Hervormde Vaan van November.

C.D.G. (2^e secr.)